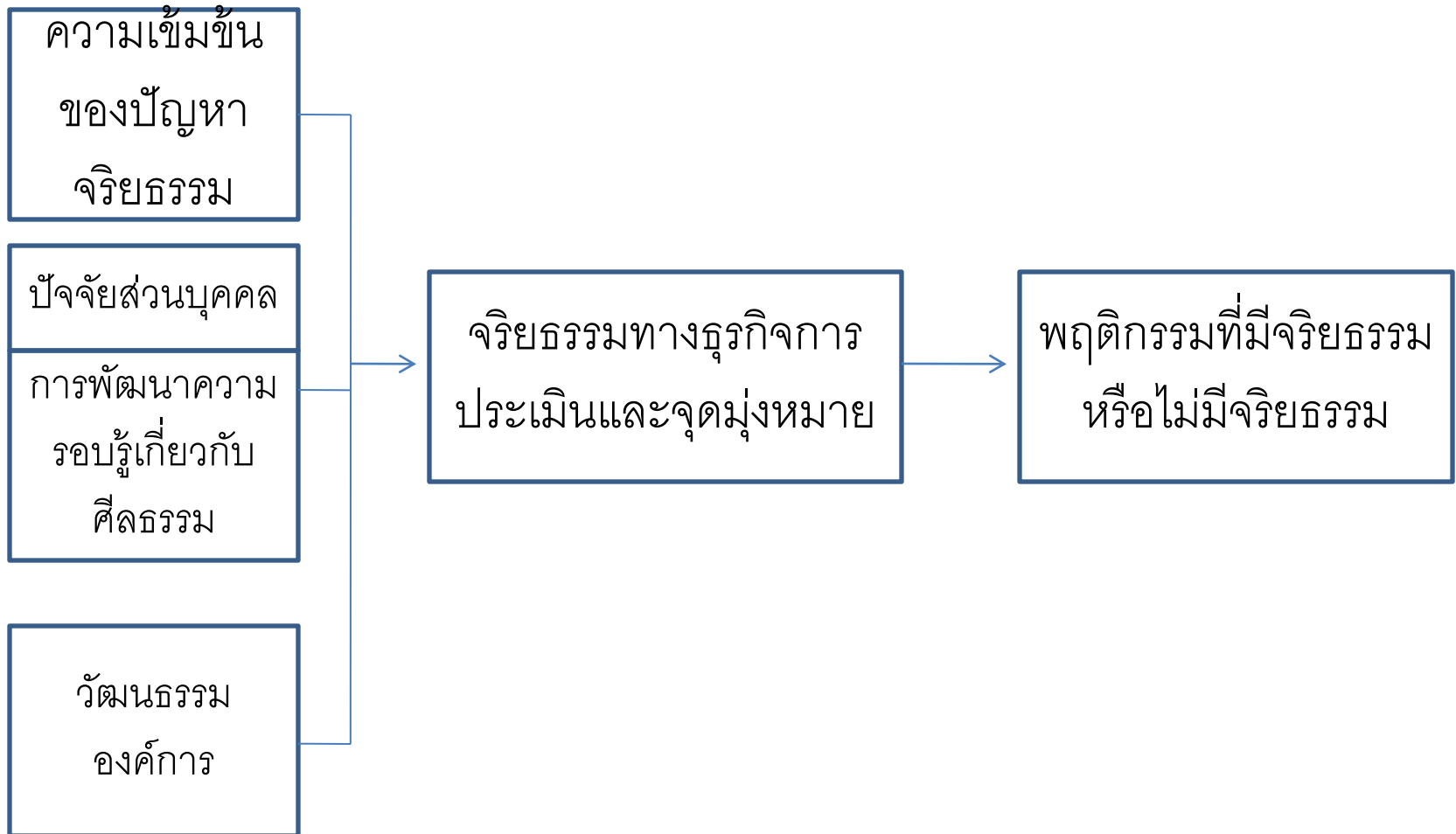


บทที่ 7 การตัดสินใจเชิงจริยธรรมในธุรกิจ

อ.ประสิทธิ์ชัย เดชขำ

0846447177

กรอบหรือขั้นตอนการตัดสินใจเชิงจริยธรรมในธุรกิจ



ความเข้มข้นหรือความรุนแรงของปัญหาจริยธรรม

- ปัญหาทางจริยธรรมมีมากน้อยเพียงใด
- เรื่องที่สะท้อนถึงความรู้สึกล่อลวงใจของบุคคลในองค์กรและของบริษัทธุรกิจที่มีต่อจริยธรรมมีอยู่
มากน้อยเพียงใด
- ความตระหนักในความรุนแรงของปัญหา
- อิทธิพลของสังคมภายนอก

ปัจจัยความเชื่อทางศีลธรรมของบุคคล

- ขึ้นอยู่กับการอบรมสั่งสอน
- เมื่อคนได้รับการศึกษาสูงขึ้น ประสบการณ์มากขึ้น มีปฏิสัมพันธ์กับสังคมมากขึ้น ค่านิยม และทัศนคติเกี่ยวกับศีลธรรม และความถูกต้องก็จะเปลี่ยนแปลงไปด้วย

ทฤษฎีการพัฒนาการรับรู้ทางศีลธรรมของโคห์ลเบิร์ก

| ขั้นตอนที่ | ลำดับขั้นพัฒนาการและลักษณะเด่นทางจริยธรรม |
|------------|--|
| 1 | ขั้นที่ 1 ขั้นการลงโทษและเชื้อฟัง ใช้กำลังควบคุม ใช้เหตุผลส่วนตัว ยึดตนเองเป็นศูนย์กลาง |
| 2 | ขั้นที่ 2 การคำนึงถึงวัตถุประสงค์และการแลกเปลี่ยน มีความสนใจส่วนตัว แต่มีความต้องการแลกเปลี่ยนผลประโยชน์ ใช้เหตุผลส่วนตัว ยึดตนเองเป็นศูนย์กลาง |
| 3 | ขั้นที่ 3 คำนึงถึงความคาดหวังซึ่งกันและกันกับบุคคลอื่น ความสัมพันธ์กับบุคคลอื่นและการปฏิบัติตามสังคม ให้ความสำคัญกับเพื่อน โรงเรียน เพื่อนร่วมงาน กลุ่มงาน ใช้เหตุผลของกลุ่มเป็นศูนย์กลาง |
| 4 | ขั้นที่ 4 คำนึงถึงระบบสังคมและการรักษาไว้ซึ่งความตระหนักในความถูกต้อง ยึดมั่นในวัฒนธรรม ประเพณี กฎหมาย ใช้เหตุผลจากสังคมและกฎหมายเป็นศูนย์กลาง |
| 5 | ขั้นที่ 5 คำนึงถึงสิทธิขั้นพื้นฐานและสัญญาประชาคม ถือหลักสิทธิมนุษยชน กฎเกณฑ์ของสังคม หลักปฏิบัติของส่วนรวม ใช้เหตุผลจากกฎเกณฑ์ทั่วไปเป็นศูนย์กลาง |
| 6 | ขั้นที่ 6 คำนึงถึงจริยธรรมสากล เช่น ความยุติธรรมที่เป็นสากล ถือหลักสิทธิมนุษยชนสากล ใช้เหตุผลจากกฎเกณฑ์ทั่วไปเป็นศูนย์กลาง |

วัฒนธรรมองค์การ

ดี

- บรรยากาศทางจริยธรรมช่วยเป็นตัวกำหนดจรรยาบรรณของบริษัท
- นโยบายทางจริยธรรมของบริษัท
- การตัดสินใจของผู้บริหารเกี่ยวกับจริยธรรม

ไม่ดี

- ความกดดันและความเครียดในการทำงาน
- โอกาสที่เอื้อต่อการทำผิดจริยธรรม
- พนักงานหรือผู้บริหารที่ไม่มีความมั่นใจในตนเอง
- นโยบายบริษัทที่สนับสนุนโอกาสของการแสวงหาประโยชน์ส่วนตัว

การประเมินจริยธรรม

- ความตั้งใจ ดูจาก สภาพแวดล้อมที่เป็นแรงกดดันให้ตัดสินใจให้สอดคล้องกับจริยธรรม, ความคงเส้นคงวาในการตัดสินใจเรื่องจริยธรรม, บุคลิกภาพที่ยึดมั่นในเรื่องความถูกต้อง
- จรรยาบรรณของบริษัทที่มีลายลักษณ์อักษรและละเอียดชัดเจน ทำให้ประเมินจริยธรรมได้